

Täysistunto

Maanantai 27.2.2023 klo 14.00—21.09

8. Hallituksen esitys eduskunnalle rakentamislainsäädännön ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 139/2022 vp

Lakialoite LA 49/2020 vp

Valiokunnan mietintö YmVM 27/2022 vp

Toinen käsittely

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Edustaja Peltokangas, olkaa hyvä.

Keskustelu

19.38 **Mauri Peltokangas ps:** Arvoisa puhemies! Käsittelyssä on hallituksen esitys eduskunnalle rakentamislainsäädännön ja siihen liittyviksi laeiksi. Perussuomalaisten valiokuntaryhmä näkee, että lain alkuperäinen tarkoitus rakentamisen sääntelyn purkamisesta on ollut hyvä ja kannatettava. Nyt kuitenkin rakentamislakiehdotus sisältää useita uusia velvoitteita, kuten esimerkiksi rakennuksen vähähiilisyyden olennaisen teknisen vaatimuksen. Samaten uuden rakennuksen tai rakentamislupaa edellyttävän, laajamittaisesti korjattavan rakennuksen hiilijalanjälki ja hiilikädenjälki on raportoitava jatkossa rakennuslupaa varten tehtävässä ilmastaselvityksessä. Kaikki nämä toimet lisäävät valiokuntaryhmämme mielestä voimakkaasti sekä hallintoa että sääntelyä. Tämän johdosta emme voi seisoa nyt tehdyn esityksen takana.

Lisäksi laissa ehdotetaan säädettäväksi myös uudesta rakennuksen elinkaariominaisuuksien olennaisesta teknisestä vaatimuksesta. Rakentamishankkeeseen ryhtyvän olisi nyt siis huolehdittava, että rakennus suunnitellaan ja rakennetaan elinkaariominaisuuksiltaan ekologiseksi sekä tavoitteelliselta tekniseltä käyttöikänsä pitkäaikaiseksi. Tämä on perussuomalaisten mielestä kehitystä, joka nostaa kustannuksia rakentajille valtavasti. Näin ollen tässä taloustilanteessa, jossa elämme, emme voi olla hyväksymässä tällaisia puhtaasti ideologisia kustannuseriä rakennussektorille — etenkin, kun rakennukset muutoinkin rakennetaan pitkäikäisiksi.

Lopuksi valiokuntaryhmämme toteaa vielä, että lakiesityksessä on paljon uusia vaatimuksia rakentamiselle. Lakiesityksessä todetaan suoraan, että lakiesityksen vaikutusten arviointiin liittyy epävarmuustekijöitä ja lakiehdotuksen täsmällinen vaikutusten arviointi on haasteellista johtuen rakentamisen ohjauksen laaja-alaisuudesta ja monikerroksisuudesta. Tämänkään johdosta me perussuomalaiset emme voi olla lakiesityksen takana. Myös kiinteistö- ja rakentamisalalla toimivien yritysten kannalta nyt esillä olevien lakien aiheuttamat epävarmuustekijät heikentävät tärkeiden investointien toteutumista ja rahoitusmahdollisuuksia.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 176/2022 vp

Tästä syystä, arvoisa puhemies, teen valiokunnassa tehdyn perussuomalaisten vastalauseen mukaisen esityksen. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin, kiitoksia. — Edustaja Mykkänen, edustaja Mykkänen poissa. — Edustaja Puisto.

19.41 Sakari Puisto ps: Arvoisa puhemies! Käsitlemme hallituksen esitystä rakentamislaki, lakia, jonka valmistelu oli kiireinen, vaikutusarviot on tekemättä ja kokonaisuus aika kateissa. Itse ihmettelen tässä laissa — ja toin sen myös ensimmäisessä käsittelyssä esiin — että tässä ei oltu otettu huomioon tosiasiallista, aitoa kiertotaloutta, sitä, että myös rakennusten purkaminen ja uusien rakennusten rakentaminen kuluttaa materiaaleja. Asiantuntijalausunnoissa on kritisoitu, että purkamisen edellytykseksi on nostettu lyhytnäköisiä taloudellisista suhdanteista riippuvia tekijöitä. Esitys voisi jopa suorastaan kannustaa rakennusten heitteillejättöön purkamisluvan edellytysten täyttämiseksi, mikä ei ole kansantaloudellisesti kestävä. Jokainen uusi rakennus aiheuttaa myös hiilipiikin, joka vastaa jopa rakennusten vuosikymmenten energiankäyttöä. Huomiota tulisi kiinnittää vahvemmin mielekkääseen korjausrakentamiseen. Vanhojen rakennusten järkevän korjauksen merkitystä ja mahdollisuutta käyttötarkoituksen muuttamiseen tulisi vaalia.

Hyvä puhemies! Katson, että tämä laki näistä syistä ja monista muistakin syistä on suorastaan huono ja kelvoton, ja siksi kannatan edustaja Peltokankaan tekemää esitystä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja edustaja Autto.

19.42 Heikki Autto kok: Arvoisa puhemies! Tässä vaalikausi alkaa kaarrotella aika lailla loppusuoralle, ja kovasti on käyty keskustelua siitä, mitkä lakihankkeet raukeavat. Arvoisa puhemies, olen kyllä sitä mieltä, että tämän olisi suonut raukeavan.

Tämä rakentamislaki oli jo lähtökohtaisesti erittäin heikosti valmisteltu eikä täyty ollenkaan niitä tavoitteita, joita alun perin on varmasti ajateltu, että uudella rakennuslailla tulisi pystyä täyttämään. Tämä lisää byrokratiaa, tämä myöskin lisää esimerkiksi riskiä siitä, että erilaisista hankkeista valitetaan. Tosiaan joistain pienistä parannuksista huolimatta, mitä tämä laki toisi, tämä on kokonaisuudessaan niin huono, että teen kokoomuksen vastalauseen mukaisen ehdotuksen, että lakiehdotukset hylätään.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja edustaja Eestilä, edustaja Eestilä poissa. — Edustaja Sjöblom.

19.43 Ruut Sjöblom kok: Arvoisa puhemies! Jokainen uusi vaatimus lisäraportoinnista lisää byrokratiaa, lupaprosessien pitkittäminen pitkittää projektien aloitusta, ja jokainen viivästyminen myös maksaa, ja ne rahat olisi mahdollista panostaa esimerkiksi laatuun, ympäristöystävällisyyteen ja kestäväan rakentamiseen byrokratian ja odottamisen sijaan. Vaatimukset talonrakentamiselle ovat nyt jo tarkkoja. Lisäksi rakentajat, erityisesti pientalorakentajat, omakotitalorakentajat, haluavat usein olla energiatehokkaita. Esimerkiksi maalämpöön panostetaan, ja se tulee jo useasti juuri rakentajan omasta tahdosta panostaa ympäristöystävällisyyteen ja vaikuttaa näin omalta osaltaan puhtaaseen ympäristöön ja maapallon tulevaisuuteen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 176/2022 vp

Rakentamista sääteleviä lupaprosesseja tulisi keventää ja järkevöittää, ei hankaloittaa. On ehdottoman kannatettavaa, että rakentamisessa huomioidaan kestävyys, laadukkuus ja että rakennetaan pitkäaikaisia rakennuksia. Kiertotalouden edistäminen ja hiilineutraaliustavoitteet ovat todella tärkeitä, mutta byrokratian lisääminen jo byrokraattisissa ja hankalissa lupahakemusprosesseissa ei ole oikea tie. Siksi kannatan tätä edustaja Auton esitystä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja edustaja Kankaanniemi.

19.45 Toimi Kankaanniemi ps: Arvoisa herra puhemies! Kuten edustaja Peltokangas totesi, tämä rakentamislakiesitys on vahvasti ideologinen perustaltaan eli tähän ilmastopoliittikkaan kytkeytynyt. Kuitenkin siinä on sellaisia heikkouksia, että rakentaja, rakennuttaja, kunta ja jopa muutkin tahot kärsivät tästä uudistuksesta, eli byrokratia lisääntyy, päätöksenteko hidastuu, valitusmahdollisuudet esimerkiksi oikaisumenettelyn poistamisen myötä tulevat kasvattamaan ongelmia rakentamisessa. Tässä on myös muutamia tekijöitä, jotka ensimmäisen käsittelyn pitemmässä puheenvuorossani otin esille ja jotka Kuntaliitto on nostanut kritiikiksi tälle esitykselle.

Arvoisa puhemies! Tämä on osa hallituksen politiikkaa. Tavoitteenahan oli alun perin luoda uusi rakentamis- ja kaavoituslaki, mutta kun se esitys, jonka hallitus teki, oli niin kelvoton, että sitä ei mikään tahon enää voinut hyväksyä, niin hallitus jakoi sen esityksen kahdella ja se kaavoituspuoli jäi viemättä nyt eteenpäin ja tämä rakentamislaki tänne tuli. Järjestys on sinänsä väärä, olisi pitänyt tehdä toisinpäin. Mutta onneksi hallituksen esitys kaavoituslaista ei tullut sen takia, että sekin olisi ollut tällainen ideologinen ja hyvin hankala valitusmahdollisuuksineen ja muineen, jotka nytkin jo viivyttävät vähän turhaankin tärkeitä hankkeita. Valitusoikeus sinänsä on tavattoman tärkeä demokratiaan ja meidän järjestelmään kuuluva oikeus, mutta sitä pitää kuitenkin säädellä niin, että sitä ei voida käyttää yhteiskunnan ja yksilön, yritysten ja ihmisten kiusaksi.

Arvoisa puhemies! Yhdyn siihen, että tämä esitys on syytä hylätä ja valmistella uudestaan suomalaisten edun mukaisesti jättämällä tämä ilmastoideologia vähemmälle sijalle.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja edustaja Puisto.

19.48 Sakari Puisto ps: Kiitos, hyvä puhemies! Tässä on tätä byrokratiaa ja montaa muuta asiaa kritisoitu. Edustaja Kankaanniemi kävi tätä lakivalmistelun historiaa läpi, mikä sekin oli aivan kelvoton.

Haluan vielä loppuun korostaa, että tämä laki on minun mielestäni huono rakennetun ympäristön ja rakennusperinteenkin kannalta.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.